HOVORNA.

(Pouze dotazy plným jménem tazatele opatřené dojdou povšimnutí a odpovědi. Dopisy nepodepsané a anonymní naleznou pohodlného místa v koši.)

New York. — Sdělte v Hovorně, mnoho-li bylo Čechů při posledním čítání. Zdejší německý Herold psal, že je nás pouze pět milionů osmkrát sto tisíc. — Žádal jsem jednou aby mi bylo sděleno v Hovorně strana pozemkového jednatele v Minn., neb jsem mnohokráte četl jeho oblášku, ale nebylo mi vyhověno. Proč jest-li víte jeho adresu, sdělte mi ji v Hovorně. Frank Forman.

Odpověď. — Herold má pravdu. V roce 1890 napočteno v Čechách 5,843,250 obyvatelů, což jest dost na zemi, která má pouze dvě pětiny rozměru státu New Yorku a čtvrtinu Nebrasky neb Kansasu. — Nepamatujem se na onen dotaz a jest nám ku podivu, že by zůstal nezodpovídán, an ve všem co možno ochotně vyhovíme. Ovšem jsou také od nás někdy žádány nemožnosti, které nelze splniti, tak jako v předcházejícím: my nejsme obdařeni vševědoucností, abychom věděli kterého jednatele má p. tazatel na mysli, an jeho jméno neudává.

Marsland, Neb. — Prosím vysvětlete mi, jaké je vojanské právo. Je tomu 3 roky, co jsem si zabral homestead. Oni mi povidali, že na něm musím ostávat rok, že ho pak vydítuju, že moje papiry vojenské platí. Zatím já již zůstávám 3 roky, šel jsem vydítovat a oni mi řekli, že musím zaplatit $200 anebo zůstávat na pozemku 5 roků. Potom mi řekli, že který voják byl ve válce, tomu že to platí, já že nebyl. Pak-li mám právo, tak bych nerad platil $200, já sloužil přes dva roky.

Johan Skala.

Odpověď. — Každý důstojník, vojín, neb námořník, který sloužil ne méně než 90 dnů v armádě neb námořnictvu Spojených Států *v době občanské války* a byl čestně propuštěn a zůstal věren vládě a zaujme 160 akrů neb méně pozemku, zaujmutí podléhajícího, jest oprávněn dle článku 2305 opráveného zákonníku k tomu, aby čas, který sloužil byl odražen od doby, po kterou na homesteadě přebývati má. Tedy, kdo sloužil rok, může za 4 roky po zaujmutí obdržet patent, kdo sloužil 2 roky, po tří letech; kdo sloužil 4 leta, po roce. Více než 4 roky se nikomu nesráží a byť byl i sloužil celých 5 let, musí na homesteadu rok vytrvat. To vše týče se pouze jen vojínů z minulé občanské války, ať byli v boji, aneb za pecí a nevztahuje se na vojíny v pravidelné armádě po ukončení války. Jak tomu vyrozumíváme, řekl jste při zaujímání, že jste byl vojínem pět roků a oni myslili, že vojínem v době občanské války; proto vám řekli, že po roce budete moci obdržet patent na pozemek. Však zdá se, že jste nesloužil v armádě v občanské válce, nýbrž v pravidelné armádě od té doby a když jste se asi vykázal listinou dotýčnou, seznali že nejste oprávněn výhodám, jež zákon povoluje vojínům z války.

Esterház, Kanada. — Jak se dočítám, zapovídá zákon Spojených Států zaujmout více než jednu domovinu, právě tak jako u nás v Kanadě. Prosím sdělte laskavě, zda-li může kdo zaujmout pozemky Čerokýzů v Oklahomě, měl-li dříve domovinu v Kanadě.

H. Hendrich.

Odpověď. — Ovšem že může, právě tak jako ten kdo vyčerpal své právo na domovinu ve Spojených Státech, může zaujmouti znovu domovinu v Kanadě. Obmezení ono platí jen pro tu zemi. V Kanadě nemůže občan kanadský, zaujmouti než jednou a ve Spojených Státech nemůže občan americký než jednou domovinu zaujmouti. Když ale se z jedné země do druhé přesídlí a tu občanem se stane, nabyde tím ovšem i práva k domovině, byť byl totéž právo v zemi jiné vyčerpal.

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ.

Oklahoma City, 28. května. — Ctěná redakce! Odjížděje se severozáp. Nebrasky v zimě byl jsem žádán mnoho krajany, bych podal jim své dobrozdání o zdejší krajině a hlavně o pozemkách Čerokýzů. Bylo však již o tom předmětu tak mnoho psáno ve vašem listě, že od té doby snad všichni žádostiví krajané dostatečně o všem byli poučeni. Ježto však dle zpráv z Washingtonu Čerokýs a Kikapoo v brzku bude otevřeno, nebude od místa krajany semse stěhovati chtící, již z předu upozornit, že budou pozemky ty otvírány kolem 15. září. Sekretář Hoke Smith totiž vyjádřil se tak k delegaci z Oklahomy, že president vydá proklamaci ku otevření asi kolem svrchu zmíněného dne. Ač poněkud pozdní to doba pro sta čekajících tu rodin, přec vítána byla všem tato zpráva, neboť přec dostatek bude času, by začátečníci mohli postavit si obydlí, nasekat sena a vůbec připravit se na zimu, (která ovšem dlouho netrvá) a ku jarní práci.

Pozemky Kickapoo, které zároveň s Čerokýs otvírány, hraničí východně Oklahomou, ležíc mezi Okl. a Sac & Fox územím, mají něco krásných míst a šťasten bude ten, komu dostane se údělu podél severního ramene řeky Canadian. Údolí ono jest od 1 do 4 mil široké a má ty nejkrásnější pozemky z celého území. Čerokýs, jak sama vládní správa svědčí, jest nejlepší ve východní části, podle čehož i cena jich je stanovena. Půda jest bohatá, černá zem, s bujnou a hojnou trávou, dostatkem lesa a hojnosti potoků. Místy jest však sliznatá půda a gumbo.

Střední část tripu jest rovinatá prerie, půda šedočervená, zvláště pro pšenici výborně se hodící. Jest tu však málo lesa, pouze podél potoků; líbí se mi severní část, nikoli jižní, kteráž jest písčitější a více prorvaná.

Pozemky budou zabírány tímtéž asi způsobem, jako zde v Oklahomě, náběhem totiž. Způsob loterní, jenž sekretář dříve měl v úmyslu zavést, byl dle posledních zpráv zanechán, z té asi příčiny, že nadvládní byl proti němu, jakožto věci protizákonné. By však vyhnulo se podobným nesnázím a výjevům, jaké děly se zde v Oklahomě, rozhodnuto na tom, by každý dříve zanesl své jméno do knih, tak aby zjistit se mohlo, jest-li byl oprávněn k pozemku. Mnozí obávají se zdejší vody, nemyslím však že byla by zlá. Není ovšem všude tak studená jako na severu, zvláště je-li studně mělká. Též některá voda stojí-li chvíli, není vůbec ani k pití, avšak to jsou pouze vyjímky a celkem vzato, z vody ještě nikdo nezemřel. Myslím též, že v Čerokýs bude voda lepší než zde v Oklahomě, soudě tak dle pohraničních vod kansaských, které za svého pobytu k Kansas pro tu nešťastnou prohibici, dostatek jsem vypil.

Vánek skoro neustále zde vane, většinou od zálivu mexického, který zpříjemňuje letní počasí. Noci jsou chladné a rosa padá silná, tak že spánkem se možno občerstvit. Zde v Oklahomě samé pro chudého našince mnoho vyhlídek již není, neb deedované farmy prodávají se od 3 do 5 tisíc, odstupy (relinquishments) od 1 tisíce nahoru.

Úroda bude letos v Oklahomě hojná, pšenice odhadovány vládní úřadovnou zdejší až na 40 bušlů. Ovoce též bude hojnost a daří se zde vše v oboru zahradnictví. Dešť se 27. na 28. května skoro celou noc trvající, zajistil úrodu v každém ohledu. Ranně seté pšenice počnou se sekat se ve 14 dnech a za 3 neděle budou žně všeobecné.

V Sac & Fox, které byli loni otevřeny osadnictvu, jest četná osada česká, as 100 rodin čítající a všichni libují si, že dobré mají pozemky. Do trhu ovšem mají daleko, neb musí jezdit až do Okl. City, as 50 mil vzdálené, ale dráha snad brzy dostanou. Homesteady tam již nejsou, pouze odstupy možno tu ještě koupiti od $500 vzhůru.

Proto radím těm krajanům, kteří mají dosud práva homesteadního, by neodkládali dlouho a hleděli využitkovat příležitosti, která v málo letech více se jim nenaskytne. A kdo chce stěhovat se letos, nechť neodkládá na dobu poslední, nýbrž hledí být připraven, by v čas se sem dostal. Též bylo by záhodno, by rodáci drželi se pohromadě a hleděli usadit se v místech co možno nejpospolitěji. Jest nás zde několik Čechů, čekajících na otevření, o mnoho-li bude jich více? Ve spojení síla a více Čechů pohromadě činí život veselejší, jak v duševním tak i hmotném živobytí. Či jest to někomu milo, zvláště těm, kteří nevyznají se dostatečně v jazyku anglickém, pak-li obklopen jest samými Amerikány na něho nevražícími, jako ta chudobka každému slouží? Otázka též jest, zda podobný člověk nalezne svědka při zabírání? Vždyť každý takový Amerikán zná neb má svého přítelíčka, kterému by rád o dobré čtvrti pověděl a rozumí se — Čecha vypíchnul, buď násilím neb soudy.

S pozdravem na osadníky v Box Butte Co., Neb., zůstávám s úctou

Ant. W. Civish.

Dopis z Moravy.

(Od našeho vlastního dopisovatele.)

Morava zaujímá v zápase o vydobytí státního práva českého důležité postavení. Lidová strana jest také toho vědoma a povinností její jest zanášet boj za svá práva do všech krajů země. Ještě nikdy nepanoval takový politický ruch, jaký se jeví právě v této době. Morava nahražuje co dříve zameškala. Dříve se nejevil politický život, leč za časů voleb. Nyní jsou ustavičné schůze pořádané četnými politickými kluby, které se po celé Moravě rozprostírají. Resoluce přijaté v těchto schůzích naznačují časové proudy. V první řadě bývá vždy vytknuta pospolitost a společná práce Moravanů s Čechy na vydobytí státního práva českého. Jiný požadavek jest, aby neschopná a nevlastenecká delegace moravských separatistů své mandáty složila. Jinde jsou moravští hofráti vyzýváni, aby pořádali schůze ve svých volebních okresích, aby se ze svého jednání na říšské radě před voliči ospravedlnili. Však naši moravští syslové jsou chytří a nenechají se tak lehce vylákat ze svých děr. Méně opatrným byl říšský poslanec Hoch, jehož Prostějovsko na říšskou radu vyslalo. Poslanec Hoch jest zámožný rolník z Hrubčic u Prostějova, jest šedesátiletý a bral vždy už od let národního probuzení podílu na veřejných věcech moravských. Ač nemá pro své vysoké politické postavení vyššího vzdělání, jest přec důležitým činitelem ve svém kraji a Hanáci, uznavše jeho místní práci, poslali ho do Vídně. Zde však dostal Fandrlík svého přítele Hocha do práce a setřel s něho veškerý ten původní hanácký nátěr. Z upřímného a ryzího Hanáka stal se napořád bezbarvý Fandrlíkovec. Když Fandrlík se smál, řehtal se i Hoch a když se kabonil mistr, mračil se i jeho učeň. Tento politický učeň svolal tedy na domlouvání svých krajanů voličskou schůzi v Přerově, ku které si pozval několik farářů, aby ho proti všelijakým našknutím přívrženců lidové strany obhájili. Toto klerikální hájení mělo sice dobrou vůli, však špatný výsledek. Když Hoch stranickou zprávu o své činnosti na říšské radě podal, byla vzdor všemu přimlouvání od přítomných voličů přijata resoluce, v nížto poslanci Hochovi vyslovena nedůvěra voličstva a v nížto jest vyslovena žádost, aby týž své staré patrony opustil a do klubu svobodomyslných českých poslanců na říšské radě vstoupil.

Voličská schůze Hochova je první citelnou porážkou moravských separatistů. Ač Moravská Orlice, tento zlotřilý orgán občanské poddajnosti a vládního servilismu význam schůze přerovské zeslabuje, nedá se přece upříti, že Fandrlíkovci krok za krokem blíží se k zasloužené záhubě. Strana našich moravských separatistů jest tak zchátralá a málomocna, že už na svůj vlastní vrub žádných veřejných schůzí neodbývá a chce-li některý její příslušník, jako zejména dr. Žáček, přece mluvit, učiní to v některé schůzi katolicko-politické jednoty, kdež ho naši stateční faráři před dotěrností lidovců chrání.

Jak známo, podali svobodomyslní poslanci čeští na říšské radě návrh, aby zavedeno bylo všeobecné hlasovací právo. Tento návrh, ač k provedení jeho třeba dlouhé doby, má pro Moravu veliký význam. Tím, že český živel na Moravě jest ve veliké většině z toho plyne také budoucí číselná převaha českého zastupitelstva nad spojenou stranou německo-židovskou. Lidová strana hned od prvního počátku pojala všeobecné hlasovací právo do svého programu. Týž čin učiněn také jakýms pojítkem s nejširšími kruhy dělnickými, jež také všeobecné hlasovací právo jakožto jeden z konkretních požadavků do svého programu přijaly. Dokavad dotyčného návrhu nestávalo, a dokud ještě lidové strany nebylo, blouznili klerikálové o všeobecném hlasovacím právu jako prostředku k nadvládě kněžské nad ostatními stavy. Nyní však, když strana lidová zmohutněla, jsou klerikálové jeho největšími odpůrci. Zamítnutí všeobecného hlasovacího práva schvaloval též redaktor Olomuckého "Našince" ve schůzi v Nezamyslicích, kterou přerovská katolická politická jednota dne 7. května pořádala. Redaktor Jiříček, jenž ostatně v politickém našem zápasu zcela mírně vystupuje, radil ve schůzi, aby lid náš všeobecné hlasovací právo nechtěl, neb vyvodil, že když toto provedeno bude, nebude více rozdílu mezi hospodářem a jeho pacholkem, a že nemajetní stanou se pány nade všemi ostatními stavy. Jak dalece tento argument je platný, toho dokladem je volební zvyklost ve Spojených vašich Státech, kdež volební právo jest všeobecné, však zastupování lidu jednostranné; neb i čistě průmyslná a lidnatá místa východní nevysýlají žádných dělníků do amerického kongresu.

Když nynější arcibiskup olomoucký Dr. Theod. Kohn na místě zemřelého kníž. Fürstenberga zvolen byl, domnívala se celá Morava, že dostala svého Mesiáše. Upřímný našinec, syn z matky Valašky, dosáhl svobodnou volbou kapitoly olomoucké tohoto vysokého postavení. Nebylo snad tenkráte nikoho a žádné strany, jež by se z této volby nebyla těšila. Klerikálové se radovali, pravíce, že mají konečně svého bojovného muže na arcibiskupském stolci. Němci myslili, že Dr. Kohn, v Olomouci známý mírný a shovívavý kanovník, bude Němcům olomuckým nadržovat. Strana lidová též reklamovala Dra. Kohna za svého, neb se domnívala, že jest svobodomyslným. Proč tak myslila, ovšem sama nevěděla, neb v to, co si sama přála. Svobodomyslná strana moravská dozvěděla tepre nyní, na čem s D... Kohnem jest. První zklamání tohoto arcipastýře došlo z ... Brněnské paní vydaly ve pr... chudiny almanach, na jehožto ... ní stránce skvěl se obraz nejvě... našeho Moravana Komenského. Kohn knížku zaslanou zaplatil, ... moravským paním vynášení Ko... ského se stanoviska církevního schvaloval. Dále jsme očeká..., že Dr. Kohn jako arcibiskup za... proti nezřízeným štvanicím, ... zvikář mladší kněžstvo moravsk... svých jednotách proti všemu ... moravskému zavedlo. Měli js... to, že dr. Kohn kněžstvu připo... co jejich povolání je, a že jim ... káže, aby vládli v církvi, ne v ... politické aréně. Kdyby Dr. ... jednání svých kněží neschvá..., nebyli by tito před veřejnost... zpupní a tak vyplnavi. Jiný ... pad poučil nás, že Dr. Kohn ... lepším než každý jiný biskup, ... přijda z Říma vypravoval ve ... pastýřském listě, že ve svatém ... stě se modlil, aby zničeni byli dra... vlci, kteří věřící a církev znepo... jují. Tito draví vlci jsou prý ... ravští Mladočeši. Na vlky nech... prý se s modlením a s tlachem, ... ty se musí jít s flintou a flinty ... klerikálové bojí jako žid kříže.

Vedle politického ruchu máme jiné hnutí, na němž však veške... národní kruhy moravské bez poli...ckého rozlišení podílu berou. J... to ruch národopisný. Myšlénk... příští národopisné výstavě vnikla ... nejzazší dědinky moravské. ... lonský rok dal nám jakousi př... tuchu o lidopisných sbírkách. T... kráte byly pořádány tři umělec... výstavy, spojené s lidopisnými sb... kami, a sice v Boskovicích, ve V... tíně a v Hodoníně. Kromě vý... těchto pořádaly některé lidop... odbory zvláštní slavnosti, svat... průvody a lidové hry, což všech... působilo na naše zakrnělé šosá... obzvláštním kouzlem. Pro leto... jsou opět přihlášeny některé výsta... umělecko-průmyslové a národopis... tak zejména v Holešově, Přerov... v Prostějově. Holešov chystá ... svou výstavu 2000 národopisn... předmětů. Odbory pro sbírky ná... dopisné zřízeny byly takřka v k... dém moravském městě. Tichá n... Morava se hýbe a dochází k plat... sti jako činitel ve velkém slov... ském kruhu.

R·I·P·A·N·S TABULES

REGULATE THE STOMACH, LIVER AND BOWELS AND PURIFY THE BLOOD.

RIPANS TABULES are the best Medicine known for Indigestion, Biliousness, Headache, Constipation, Dyspepsia, Chron... Liver Troubles, Dizziness, Bad Complexion, Dysentery, Offensive Breath, and all disorders of the Stomach, Liver and Bowels.

Ripans Tabules contain nothing injurious to the most delicate constitution. Are pleasant to take, safe, effectual, and give immediate relief. Price—Box (6 vials), 75 cents; Package (4 boxes), $2. May be ordered through nearest druggist, or by mail. Sample free by mail. Address

THE RIPANS CHEMICAL CO.,

10 SPRUCE STREET, NEW YORK CITY.

W. H. CADY

velkoobchodník

s moukou, senem a obilím, livem, drátem na váz... balíků atd., atd.

1510 Howard ulice, Omaha, 2C¼ Telefon 1071.

JAN F. SPIR...

veřejný notář,

VE WILBER, - - ...

Všechny práce notářské jemu svěřené správně vyřízeny. Peníze na pozemky ... za velmi nízké úroky a na výhodné splátky. ... stupuje několik spolehlivých pojišťujících ... plavních společností. Dlouholetá zkušenost v tomto oboru zabezpečuje řádné vyřízení ... jemu svěřeného. Kupujete-li neb pr... farmu, hlaste se u něj.